Ulkoministeriö NEUVOSTORAPORTTI UM2022-00923

POL-30 Saania Simi(UM) 22.07.2022

Asia
Ulkoasiainneuvosto 18.7.2022

Kokous
Ulkoasiainneuvosto 18.07.2022

Venäjän hyökkäystä koskeva keskustelu avattiin painottamalla EU:n vankkumatonta tukea Ukrainalle ja korostamalla, EU:n luontevaa roolia Ukrainan rinnalla uudelleenrakennuksen toteuttamisessa. EU:n tulee toimia jämäkästi myös Venäjän hyökkäyksen aiheuttamien globaalien vaikutusten lieventämiseksi sekä Venäjän valheellisen narratiivin leviämisen torjumiseksi. Ukrainan ulkoministeri Dmytro Kuleba alusti keskustelun. Ukrainan EU-ehdokasmaa-asema on vahvuuden ja yhtenäisyyden merkki muuten synkässä ajassa. Tällä hetkellä paras tapa vastata Venäjän toimiin on tukea Ukrainaa ja toimia yhtenäisesti. Ukraina on valmis etenemään EU-jäsenyyden tiellä.

Jäsenmaat tukivat Ukrainan poliittisen, sotilaallisen ja humanitaarisen tukemisen jatkamista sekä paineen asettamista Venäjälle. Venäjän narratiiviin EU:sta globaalien energia- ja ruokakriisien aiheuttajana tulee vastata ja kriisien vaikutuksiin tulee reagoida maailmalla. Jäsenmaat tukivat nyt tehtäviä päätöksiä uusista pakotteista ja jatkavat keskustelua energiapakotteista. Euroopan rauhanrahaston (EPF) käyttö herätti keskustelua, ja sen käyttöä tulee tarkastella lisää. Lisätuen kohdistamista Ukrainalle tuettiin.

Suhteiden tiivistäminen Latinalaiseen Amerikkaan ja Karibian alueeseen sai yksimielisen kannatuksen. Kesken olevien kauppa- ja assosiaatiosopimusten loppuunsaattamista pidettiin tärkeänä. Alueen maita pidettiin merkittävinä ja saman mielisinä kumppaneina monenvälisessä yhteistyössä.

Ulkoasiainneuvosto keskusteli ja hyväksyi päätelmät digidiplomatian kehittämisestä vastaamaan globaaliin kilpailuun ja tarpeeseen vahvistaa EU:n roolia ja kumppanuuksia. Jäsenvaltiot painottivat puheenvuoroissaan mm. sisäistä ja ulkoista politiikkakoherenssia, dialogin syventämistä eri alueiden ja yksityissektorin kanssa sekä vaikuttamista kansainvälisiin normeihin ja standardeihin.

Ajankohtaisissa aiheissa todettiin informaatiovaikuttamisen torjunnasta hyväksyttävien päätelmien tarvitsevan EU:lta lisää toimenpiteitä Venäjän hyökkäyssodan kontekstissa.

Ulkoasiainneuvosto keskusteli esityksestä järjestää EU-Israel assosiaationeuvosto. Keskustelussa tuotiin esille EU:n ja Israelin monipuoliset ja hyvät kahdenväliset suhteet, mutta keskustelun syventäminen olisi tärkeää. Jäsenmaat tukivat assosiaationeuvoston järjestämistä.

Keskustelussa nousi esiin Kongon demokraattisen tasavallan itäosien lisääntyneet väkivaltaisuudet. Jäsenmaat painottivat EU:n aktiivisuutta tilanteessa ja painottivat väkivaltaisuuksien päättämistä, vihapuheen hillitsemistä, tilanteen ydinsyiden kartoittamista ja ratkaisemista neuvotteluin. Jäsenmaat ehdottivat alueellisia toimia, kahdenvälisten

diplomaattisia toimia Kongon itäisiin naapureihin sekä kattavaa EU:n alueellista strategiaa. Tilanteeseen tullaan palaamaan lokakuussa.

Ulkoasiainneuvoston huomioon nostettiin Sri Lankan kriisin odottamattoman laajentuminen ja viimeiset tapahtumat. EU:n tulee pohtia, miten tukea maata, jotta epävakaus ei syvene.

Jäsenmaita muistutettiin EU:n ja Arabiliiton tulevasta ministerikokouksesta lokakuussa ja todettiin, että kokous on tilaisuus jatkaa keskusteluja Venäjän hyökkäyssodasta ja EU:n näkemyksistä aiheesta.

Muissa asioissa kerrottiin Moldova-tukikonferenssista (Moldova Support Platform), Tshekin ehdokkuudesta YK:n ihmisoikeusneuvostoon, Bosnia-Hertsegovina ja Tunisia.

1. Ajankohtaiset aiheet

Informaatiovaikuttaminen

Päätelmät informaatiovaikuttamisen tunnistamisesta ja torjunnasta todettiin aiheeksi, joka tarvitsee EU:lta toimenpiteitä mm. Venäjän hyökkäyssodan kontekstissa, sillä Venäjän narratiivi vääristelee tapahtumia esimerkiksi ruokaturvan osalta. Narratiivikilpailu nähtiin yhtenä EU:n merkittävimpänä haasteena tässä suhteessa. On tärkeää kehittää YUTP-työkaluja vaikuttamiseen vastaamiseksi. Ukrainalle annettavan tuen kyseenalaistaminen tarvitsee johdonmukaista ja kattavaa viestintää myös jäsenmaiden tasolla. Venäjän ja Kiinan informaatiovaikuttamisen torjuminen nähtiin tärkeänä.

EU-Israel Assosiaationeuvosto

Israeliin ei toistaiseksi ole tehty vierailuja korkean edustajan toimesta, mutta parlamentin puhemies ja komission puheenjohtaja ovat vierailleet ja vierailuja on pidetty onnistuneita. Viimeisin EU-Israel assosiaationeuvosto järjestettiin 10 vuotta sitten ja nyt nostettiin esiin mahdollisuus uuden assosiaationeuvoston järjestämisestä vielä tänä vuonna. Ennen neuvoston järjestämistä jäsenmaiden tulisi keskustella yhteisestä agendasta ja viesteistä.

EU:n ja Israelin kahdenväliset suhteet ovat hyvät ja monipuoliset ja kumppanuus on vahva. Israelilla on laaja pääsy EU:n ohjelmiin. Seuraavana tulee kuitenkin pohtia, miten yhteistyötä voisi ennestään tehostaa ja kuinka EU:n tulisi toimia, jotta rauhanprosessia ja Palestiinan tilannetta voitaisiin viedä mahdollisimman hyvin eteenpäin. Assosiaationeuvosto olisi hyvä tilaisuus keskustella Palestiinan tilanteesta ja rauhanprosessista ja se syventäisi samalla kahdenvälisiä suhteita.

Assosiaationeuvoston edetessä voidaan myös Palestiinan viranomaisille tarjota lisää tukea. Yhteisistä säännöistä maiden välillä EU:n toimiin liittyen on kuitenkin tärkeää sopia. EU:n tulee tehdä Israelille selväksi, että EU:n humanitaaristen projektien avulla rakennettuja taloja ei saa tuhota. Kaiken kaikkiaan alueen tilanne on huolestuttava ja viime aikojen kehityskulut kuten karkottamiset, laittomien asuinalueiden perustaminen ja väkivallan lisääntyminen herättävät huolta. Assosiaationeuvoston järjestäminen tarjoaisi puitteet keskustella näistä teemoista ja muistuttaa Oslon prosessiin liittyvistä aiheista.

Jäsenmaat ilmaisivat tukensa assosiaationeuvoston järjestämiselle mahdollisimman pian.
Suomen puheenvuorossa todettiin tuki assosiaationeuvoston järjestämiselle ja ehdotetulle etenemistavalle.

Kongon demokraattinen tasavalta

Todettiin, että Kongon demokraattisen tasavallan itäosassa väkivaltaisuudet ovat merkittävästi lisääntyneet. Konflikti on kestänyt jo 20 vuotta ja taustalla on monia syitä, kuten luonnonresurssit, kymmenet eri etniset ryhmät, laiton kauppa, korruptio ja valtion heikkous. Eri aseelliset ryhmät jatkavat konfliktia ja hyökkäyksiä on ollut erityisesti Kongon ja Ruandan rajalla. EU on pyrkinyt viemään vuoropuhelua eteenpäin ja on uudistamassa EU:n strategiaa suurten järvien alueelle. Ratkaisua ei kuitenkaan vielä ole löytynyt.

Usea jäsenmaa totesi huolensa tilanteesta, myös humanitaarisesta tilanteesta, ja painottivat, että EU:n tulisi panostaa alueeseen. Samoin jäsenmaat painottivat väkivaltaisuuksien päättämistä, vihapuheen hillitsemistä, tilanteen ydinsyiden kartoittamista ja ratkaisemista neuvotteluin (esimerkiksi Nairobin prosessin avulla). Keskustelussa viitattiin korkea edustaja Borrellin julkilausumaan ja Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Michelin kannanottoihin asiassa, ja todettiin, että tilanne kaipaisi kansainvälisen yhteisön roolia. Vaikuttamiseen olisi mahdollisuus ennen Kongon vaaleja vuonna 2023 ja YK:n missioiden progressiivista vetäytymistä. EU:n tulisi tukea alueellisia prosesseja, ja kartoittaa, mitä muuta tukea voimme tarjota tilanteen rauhoittamiseksi. Keskustelussa nostettiin esiin myös alueelliset toimet, kahdenvälisten diplomaattisten toimien käyttäminen sekä kattava ja uudistettu EU:n strategia alueelle. Myös naisten ja nuorten osallistamista neuvotteluissa korostettiin.

Keskustelua jatketaan lokakuussa.

Sri Lanka

Keskustelussa todettiin Sri Lankan kriisin laajentuneen odottamattomasti. EU kehottaa rauhanmukaiseen siirtymään, kuten myös muut kumppanit ja YK. Sri Lanka on tärkeä maa EU:lle, erityisesti indopasifisen yhteistyön näkökulmasta. EU:n tulisikin pohtia, miten tukea maata, jotta epävakaus ei syvene. Samanlaisia kriisejä voi tulla myös muissa kehittyvissä maissa, kun ulkomaanvelka kasvaa liikaa. Jäsenmaiden olisi tärkeää yrittää auttaa maata.

Ratkaisuja tilanteeseen on mietitty lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä tähtäimellä. Lääkkeiden ja terveyssektorin tukeminen on keskeistä ja osa jäsenmaista on jo tukenut tässä. EU on saanut listan maan terveyssektorin tarpeista ja jos jäsenmaat voivat auttaa listan osalta, ne voidaan toimittaa EU:n siviilimekanismin kautta.

Arabiliitto

EU on pyrkinyt avaamaan näkökulmaansa Venäjän hyökkäyssotaan Ukrainassa liittyen ja viemään viestiään eteenpäin, sillä Venäjän narratiivin kumoamista tulee jatkaa alueella. Tähän EU:n ja Arabiliiton välinen ministerikokous on myös hyvä tilaisuus. Jäsenmaiden osallistuminen ministerikokoukseen Kairossa on tärkeää.

2. Venäjän hyökkäys Ukrainaa vastaan

EU:n Ukrainalle suuntaama tähänastinen tuki Venäjän hyökkäyksen alettua on 6 miljardia euroa. Kesäkuussa sovitusta 9 miljardin makrotaloudellisesta tuesta maksetaan ensimmäinen miljardi ennen kesäloma-kautta sekä 0,5 miljardia myöhemmin. Tuki kohdennetaan mm. maataloussektorille.

Luganon konferenssi viitoittaa tietä uudelleenrakentamisen näkökulmasta ja olisi tärkeää, että EU ottaa Ukrainan rinnalla johtavan roolin. Yhteisten päämäärien ja tavoitteiden asettaminen olisi luonnollista huomioiden Ukrainan EU-jäsenyyttä kohti vievät reformit. Kansainvälistä ruokakriisiä pyritään hoitamaan useilla rintamilla ja huomioiden kansainväliset kumppanuudet mm. Afrikassa.

Ukrainan ulkoministeri Kuleba peräänkuulutti puheenvuorossaan yhtenäisyyttä Venäjän hyökkäyksen aiheuttamien moninaisten ongelmien ratkaisussa. Ehdokasmaa-aseman myöntäminen Ukrainalle oli vahvuuden ja yhtenäisyyden hetki, mutta täytyy muistaa, että käynnissä on synkkä aika. Kuleba muistutti Venäjän terrorismitaktiikasta ja mainitsi Venäjän viimeaikaiset iskut. Sodan lisäksi Venäjän toimet aiheuttavat Euroopassa ja maailmalla ruoka- ja energiakriisejä. Venäjän toimiin vastaaminen tapahtuu tällä hetkellä parhaiten Ukrainaa tukemalla. Tärkeää on vastata Venäjän propagandaan yhtenäisesti. Ukraina on valmis etenemään EU-tiellä.

Jäsenmaat tukivat Ukrainan poliittisen, sotilaallisen ja humanitaarisen tuen jatkamista sekä paineen pitämistä Venäjää kohtaan yhtenäisenä eurooppalaisena rintamana. Rajojen muuttaminen voimakeinoin ei ole hyväksyttävää ja EU:n tulee seurata tilannetta. Ulkoministereiden tulee olla tarvittaessa valmiita kokoontumaan ylimääräiseen ulkoasiainneuvostoon kesätauolla, mikäli Venäjä yrittäisi liittää uusia alueita itseensä.

Luganossa 4.-5.7.2022 järjestettyä Ukrainan jälleenrakennusta käsitellyttä konferenssia kiiteltiin ja todettiin, että Ukrainaa on nyt tärkeää tukea ja konferenssissa tehtyjen päätelmien toteutumista tulee seurata.

Venäjän narratiiviin EU:sta globaalin energia- ja ruokakriisin aiheuttajana tulee vastustaa maailmalla ja hyödyntää siinä eri keinoja. Geopoliittisista vaikutuksista täytyy puhua jäsenmaiden kahdenvälisissä tapaamisissa ja hyödyntää kansainvälisiä foorumeita, kuten YK:n yleiskokousta. Jäsenmaiden tulee toimia yhtenäisesti kriisien vaikutusten lieventämiseksi.

Jäsenmaat tukivat nyt tehtäviä päätöksiä uusista pakotteista. Jäsenmaiden tulee jatkaa energiapakotteista keskustelua ja ulottaa pakotteet mahdollisimman laajalle. Jäsenmaiden pakote-ehdotuksista tullaan keskustelemaan lisää elokuun loppupuolella Gymnichissä.

Haagissa 14.7.2022 järjestetty Ukrainassa tehtyjen sotarikosten rankaisemattomuutta käsitellyt konferenssi sai laajaa kiitosta. Venäjää ja venäläisiä rikollisia ei saa jättää rankaisematta ja se on myös tärkeä viesti maailmalla: sotarikolliset tuodaan tuomiolle.

Keskustelua heräsi myös Euroopan rauhanrahasto EPF:stä, sillä sen resurssit ovat rajalliset ja siten sen käyttöä nykyisellä tavalla on hyvä tarkastella. On tärkeää tarkastella EPF-rahaa myös kokonaisuuden näkökulmasta, sillä rahaa varten on myös muita kohteita ympäri maailmaa.

Jäsenmaat myös nostivat esiin konkreettisia ehdotuksia tulevista toimista. Ehdotettiin muun muassa ulkoministereiden ylimääräistä kokoontumista EU:n ja Ukrainan assosiaationeuvoston yhteyteen, puolustusministereiden ja valtiovarainministereiden mahdollista yhteiskokousta avun koordinoinnista Ukrainaan sekä esimerkiksi uuden jälleenrakennuskonferenssin järjestämistä.

3. EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen suhteet

Latinalaisen Amerikan ja Karibian (LAK) todettiin ansaitsevan enemmän huomiota EU:lta. Esimerkiksi EU:n näkemyksiä sodasta Ukrainassa tulisi jakaa alueella, jotta Venäjän luoma narratiivi ei alueella voimistuisi. Yhteyksiä on lisättävä vihreän ja digiagendan sekä sosiaalisen oikeudenmukaisuuden toteuttamiseksi. LAK-alueella talouskasvu on pandemian jäljiltä laskenut ja köyhyys lisääntynyt. Alueella on astunut esille uusi johtajasukupolvi Chilessä, Meksikossa, Hondurasissa ja Kolumbiassa. Lisäksi esimerkiksi Brasilian uusi mahdollinen presidenttiehdokas Lula on viestinyt kriittistä suhtautumista EU:n Ukrainaa tukevaan toimintaan. Kaksi assosiaatiosopimusta, eli sopimukset Meksikon ja Chilen kanssa eivät ole edenneet. Keskustelussa korostettiin kolmea LAK-suhteisiin vaikuttavaa tekijää: ensinnäkin tarvitaan huippukokous. Tätä varten on laadittu tiekartta, joka johtaa vuoden 2023 jälkipuoliskolla pidettävään huippukokoukseen. Toiseksi tulisi saattaa liikkeelle Meksikon ja Chilen modernisoidut assosiaatiosopimukset. Kiinasta on tullut kaikkien LAK-alueen maiden suurin kauppakumppani. Kolmanneksi CELAC (Community of Latin American and

Caribbean States) on kutsunut koolle EU-CELAC ulkoministerikokouksen lokakuussa. Ulkoministereitä on pyydetty osallistumaan siihen.

Jäsenmaat kannattivat suhteiden tiivistämistä, mukaan lukien EU-CELAC huippukokous. Useat jäsenmaat alleviivasivat LAK-maiden merkitystä EU:n kanssa saman mielisinä monenvälisillä foorumeilla. Kauppasopimusten nopeaa loppuunsaattamista kannattivat lähes kaikki. Yksi jäsenmaa nosti esiin Mercosur-sopimukseen liittyviä ympäristö- ja sosiaalisia lisäsitoumuksia. LAK-alueen merkitystä raaka-aineiden ja ruuan tuottajana nosti esiin usea jäsenvaltio.

Muita esille nostettuja kysymyksiä olivat keskustelun tarve D4D Hub –yhteistyöstä LAK-maiden kanssa, alueen eurooppalaisten diasporien hyödyntäminen, Haitin tukeminen sekä suhteet Venezuelaan. Muutama jäsenmaa alleviivasi, että suhteiden kehittämisestä on keskusteltava ensin jäsenmaiden kanssa ja niissä etenemistä tulisi peilata alueella tapahtuvaan edistykseen ja EU:n prioriteettien adoptoimiseen. Ehdotettiin tiekartan laatimista, jonka mukaan asiassa edettäisiin.

LAK-alueen maiden todettiin kärsivän suuresti energiakriisistä ja inflaatiosta, millä on sosiaalista koheesiota heikentävä ja tyytymättömyyttä lisäävä vaikutus. LAK-kumppanit ovat innokkaita ja valmiita yhteistyöhön, missä Global Gateway luo uusia mahdollisuuksia saada aikaan muutoksia paikallisiin olosuhteisiin Team Europe –yhteistyöllä. Se auttaa maita saavuttamaan kehitystavoitteensa. Vierailu alueelle kesäkuussa vahvisti vuoropuhelua ja auttoi ymmärtämään maiden omia prioriteetteja, joihin kuuluvat sosiaalisen pääoman kasvattaminen sekä sosiaalisen koheesion ja demokratian vahvistaminen. Team Europe –yhteistyöllä voidaan vahvistaa vaikuttavuutta. EU-CELAC huippukokous antaisi näille ponnisteluille näkyvyyttä.

Suomen puheenvuorossa kannatettiin suhteiden tiivistämistä LAK-alueen kanssa sekä tuettiin kauppasopimusten loppuunsaattamista ja oltiin valmiita harkitsemaan erilaisia vaihtoehtoja tämän saavuttamiseksi. Tämä on tärkeää ajatellen EU:n roolia neuvottelukumppanina.

Lopuksi todettiin keskustelun osoittaneen, että suhteiden syventämisestä LAK-maihin vallitsee yksimielisyys. Tältä pohjalta voidaan valmistella yhteisiä toimia. Huippukokouksen formaatista olisi vielä liian aikaista keskustella, mutta tulkittiin kuitenkin, että lokakuun ulkoministerikokouksen formaatti on hyväksyttävissä ja sen valmistelut aloitetaan heti. Vuoden 2023 loppupuolella pidettävää huippukokousta tulee edeltämään joukko temaattisia tapahtumia ja kokouksia EU:n toimintasuunnitelmassa mainituista aiheista (mm. investoinnit, turvallisuus, järjestäytyneen rikollisuuden vastustaminen, digitaalisuus), joiden kautta huippukokoukseen tuodaan sisältöä. Esiin otettiin muutamien jäsenmaiden tiheät edustustoverkot LAK-alueella, joilla voisi olla tärkeä rooli huippukokouksen sisällön tuottamisessa. Meksikon ja Chilen modernisoidut assosiaatiosopimukset olisi hyvä saada tehdyiksi ennen huippukokousta. Myös Mercosur-sopimusta olisi hyvä tarkastella. EU:lta on tulossa ehdotus lisäinstrumentiksi, jolla kestävän kehityksen aspektia vahvistettaisiin Brasiliassa ja Argentiinassa. Ehdotus olisi hyvä saada tehtyä pian. Meksiko-sopimus tulisi saattaa liikkeelle, tästä oltiin yksimielisiä. Chilessä on tulossa kansanäänestys perustuslaista, ja eteneminen assosiaatiosopimuksessa voisi olla mahdollista tämän jälkeen. Venezuelan osalta keskustelua jatketaan. Meksikossa EU tukee edelleen neuvotteluiden aloittamista hallinnon ja opposition välillä.

4. Digitaalinen diplomatia

Digitaaliset kysymykset ovat nousseet ulkosuhdeagendalle, mikä näkyy eri tavoin mm. narratiivien kamppailuna, vaaleihin sekaantumisena, internetin sensuurina ja sosiaalisena valvontana. Kiinalla on oma digitaalinen silkkitiensä ja USA:lla Blue Dot Network ja AUKUS, minkä johdosta myös EU:n on kehitettävä omaa toimintaansa. Kyber- ja digidialogien lisäksi EU on vahvistanut resurssejaan mm. Global Gatewayn ja digirahoituspakettien muodossa. EU:n tulisi myös panostaa teknologiakehitykseensä, jotta se voisi johtaa normien ja standardien asettamisessa. Geopoliittisesta näkökulmasta EU voisi suunnata katsettaan esimerkiksi Afrikkaan, Latinalaiseen Amerikkaan ja Kaakkois-Aasiaan. Tämän kehittäminen tarkoittaa EU:lle sisäisen koordinaation kehittämistä,

näkyvyyden vahvistamista kahdenvälisesti ja monenkeskisillä foorumeilla, kahdenvälisten kumppanuuksien ja monitoimijayhteistyön syventämistä sekä kyber- ja informaatiovaikuttamisen torjuntaa.

Ulkoasiainneuvostossa nostettiin esiin saavutettuja edistyksiä unionin digitaalisessa siirtymässä. Kumppanuuksia on syvennettävä esimerkiksi TTC:n (EU-USA kauppa ja teknologianeuvosto) ja EU-Japani-yhteistyön viitoittamalla tavalla. Digidiplomatiaa tulee hyödyntää eurooppalaisen teknologian käyttöönoton edistämisessä myös naapurustoissa kuten Länsi-Balkanilla ja itäisissä kumppanimaissa. Samalla tulisi kiinnittää huomiota investointien yhdenmukaisuuteen EU:n tavoitteiden kanssa esimerkiksi 5G-verkkojen osalta.

Jäsenvaltiot painottivat puheenvuoroissaan aiheen geopoliittista merkitystä, sisäistä ja ulkoista koherenssia, dialogin syventämistä Yhdysvaltojen, Afrikan, Latinalaisen Amerikan, indopasifisen alueen, itäisten kumppanien, Länsi-Balkanin, Keski-Aasian, Naton ja yksityissektorin kanssa, vaikuttamista kansainvälisiin normeihin ja standardeihin sekä erilaisiin turvallisuusuhkiin, kuten kyber- ja hybridiuhkiin vastaamista.

Keinovalikoiman osalta nostettiin esille EU:n sisämarkkinasääntelyvallan vivuttaminen esimerkiksi tekoälyn, verkkoteknologian ja digitalouden saralla, riippuvuuksien vähentäminen ja eurooppalaisten vaihtoehtojen tarjoaminen mm. Global Gatewayn kautta, YK- ja ITU-koordinaation lisääminen muun muassa digi- ja kyberdiplomatiaverkostoja hyödyntämällä, ja diplomaattien kouluttaminen. **Suomi** nosti esille EU:n oman teknologialähettilään nimeämisen ja EU Global Tech Panelin hyödyntämisen.

Jäsenmaat ovat varsin saman mielisiä asiassa. Tarpeen onkin koherentti digitaalinen ulkosuhdepolitiikka, jonka puitteissa kehitetään yhteistyötä saman mielisten maiden ja teknologiajättien kanssa, hyödynnetään relevantteja diplomaattisia verkostoja ja vahvistetaan EU:n globaalia näkyvyyttä. Neuvoston päätelmät antavat hyvän ohjeistuksen jatkotyölle. Ulkoasiainneuvosto palaa aiheeseen kesällä 2023 edistyksen tarkastelemiseksi.

5. Muut asiat

Muissa asioissa kerrottiin Moldova-tukikonferenssista (Moldova Support Platform) 15.7. Bukarestissa. Siihen osallistui 33 maata ja yli 10 kansainvälistä järjestöä ja rahoituslaitosta. Moldovalle suunnatun EU:n budjettituen kasvattaminen 75M euroon alkuperäisestä 53M eurosta on vahvistettu. Keskeistä on nyt keskipitkän aikavälin haasteisiin vastaaminen, kuten esimerkiksi energiaturvallisuus. Toisena tulisi jatkaa rakenteellisia uudistuksia kuten korruption vastaista työtä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja EU-integraatioagendan toimeenpanemiseksi. Tätä varten on perustettu julkishallinnon ja julkisen talouden uudistustyöryhmä. Tavoitteena on Moldovan tukialustan vakiinnuttaminen tuen koordinoimiseksi.

Esiin nostettiin myös Bosnia-Hertsegovina. Maata koskevien uudistusten tulee jatkua, valtiosta tulee saada toimiva ja lopulta EU-jäsenmaa. Kansalaiset tarvitsevat vahvat viestit. Lokakuun vaalien järjestäminen on keskeistä.

Esiin nostettiin myös tuleva Bled Strategic Forum –konferenssi 29.-30.8. ja kuultiin Tshekin ehdokkuudesta YK:n ihmisoikeusneuvostoon vuonna 2023.

Esiin nostettiin Tunisian tilanne todeten, että maan poliittinen kehitys sekä taloudellinen ja sosiaalinen kriisi herättävät huolta. EU:n tulisi ottaa aktiivinen rooli ja jatkaa taloudellista tukeaan, koska on todellinen uhka, että viljasta tulee pulaa. EU:n tulisi myös käyttää asemaansa ja vedota hallitukseen, että IMF:n peräänkuuluttama reformi toteutuisi. Perustuslainuudistuksesta 24.7. käytävän kansanäänestyksen osalta tulisi antaa yhteinen julkilausuma.

Esiin nostettiin myös Etiopian tilanne, johon tulisi palata mahdollisimman pian.

Suomen edustajat

Suomea edusti pysyvä edustaja Markku Keinänen sekä virkamiesvaltuuskunta.

Liitteet

Viite

Asiasanat	Euroopan rauhanrahasto, Israel, Karibia, Kongon demokraattinen tasavalta, Latinalainen Amerikka, pakotteet, Sri Lanka, UAN Ulkoasiainneuvosto, Ukraina, Venäjä, YUTP, Moldova
Hoitaa	**UM**
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PE, PLM, SM, TEM, TULLI, VM, VNK, YM